

[Fisker.]

en enkelt Bemærkning. I Forslagets § 10 gøres det til Pligt for de paagældende Institutter og Personer at nedsætte Renten af deres Udlaan mindst i tilsvarende Omfang, som Indlaansrenten formindskes. Jeg vil gerne sige i Anledning af Røster, der har rejst sig til Fordel for en maksimal Udlaansrente eller en maksimal Avance paa Udlaansvirksomhed, at en Sænkning af Udlaansrenten selvfølgelig for saa vidt er et af Hovedformaalene; og at der indføres den fornødne Kontrol med, at dette finder Sted i det Omfang, Loven paabyder, er jo ogsaa en af de Bestemmelser, Forslaget indeholder. Men det vil ganske sikkert støde paa mange Vanskeligheder at gennemføre den omtalte maksimale Avance for Udlaan, idet nemlig Udlaansrenten nødvendigvis maa kunne fastsættes under rimelig Hensyntagen til Laanets Art og Løbetid, den stillede Sikkerhed, Debtors personlige Kvalifikationer og forskellige andre Ting. Jeg maa ogsaa sige, at jeg har Tro paa, at man i vore Pengeinstitutter fra alle Sider vil bestræbe sig for nøje at overholde Lovens Bestemmelser paa dette Punkt og i det hele taget udnytte enhver Mulighed for at bringe Laanrenten ned, saa Spørgsmaalet om maksimal Avance og maksimal Udlaansrente i og for sig ikke senere behøver at blive rejst.

Hvad Krisefonden angaar, har den højtærede Handelsminister for et Par Dage siden indgaaende redegjort for Enkelthederne, og jeg skal derfor ikke gennemgaa disse, men i Stedet for gøre enkelte Bemærkninger om nogle af de foreslaaede Bestemmelser. Jeg vil da gerne sige som indledende Bemærkning, at denne Fonds Tilvejebringelse maa ses som et alvorligt, jeg kan vel sige: storstilet Forsøg paa at faa Hjulet over Dødpunktet, paa at erstatte den desværre alt for voldsomme tvungne Lediggang med Arbejde og derved ophjælpe Købekraften og Forbrugsevnen. Man kan ikke fortsat opretholde en Tilstand, hvor ledige Penge hober sig op i vore Pengeinstitutter, medens Arbejdet visner ude i Landet. Og selv om vi ikke er i Stand til ved indre Foranstaltninger at ophæve Virkningerne af en Række udenlandske Markeders Sammenbrud, vil det alligevel være muligt ved Statens Medvirken og alle de forskellige Kræfters gode Medvirken, som her paakaldes, at stille Penge til Raadighed paa saadanne Vilkaar, at omfattende Arbejder vil kunne iværksættes og en Række af de værste af Krisens Følger kunne mildnes, maaske endog ogsaa helt afværges.

Efter hvad der foreligger, maa vi sand-

synligvis et Stykke ud i Fremtiden indstille os paa, næst efter at udnytte de Muligheder for Afsætning udadtil, der frembyder sig, tillige i højere Grad at producere vort eget Forbrug paa alle Omraader, hvor dette er muligt, og tillige ved en stærkere Udparcelering af den samlede Købekraft at forøge dette Forbrug og derigennem stimulere Om sætningen.

I Forslagets Formaaalsparagraf, § 4, angives de Omraader, hvor Fonden direkte skal træde i Virksomhed. Jeg har allerede omtalt de Bestemmelser, der har Relation til Rentesaenkningen og de muligvis som Følge heraf for visse Banker og Sparekasser opstaaede Likviditetsvanskeligheder; men der gives derudover Adgang til Udlaan til de Pengeinstitutter, derunder ogsaa til Kredit- og Hypotekforeninger, der som Følge af Henstands- og Moratorielovene unddrages Dele af forfaldne Terminslydelser.

Nu er Forholdet dette, at vi har ladet disse Henstandslove omfatte ikke mindre end fire Terminer, og jeg anser det for nødvendigt, at man har gennemført denne Lovgivning. Men jeg er ingenlunde blind for de Vanskeligheder, der opstaar som Følge af den, og det er ganske givet, at en Betingelse for og en Baggrund for denne Lovgivning maa være, at de, der rammes af disse Bestemmelser, og som bliver ude af Stand til at indkassere deres retmæssige Tilgodehavende til Forfaldstid, sættes i Stand til ved Forstrækninger at kunne klare sig igennem og opfylde deres Forpligtelser, indtil Moratorieperioden er udløbet. Jeg anser det for meget tilfredsstillende, naar det er foreslaaet, at Afviklingen af disse Forstrækninger er fastlagt saaledes, at den vil kunne foregaa i Forbindelse med Henstandsbeløbets afdragsvise Indbetaling. Den samme Ret tillægges Selskaber og Enkeltpersoner, der er i Vanskeligheder som Følge af Debitorers Henstand med Udbetalinger eller Moratorium for indgaaede Forpligtelser.

Jeg tillægger endvidere Bestemmelsen i Punkterne 4 og 5 megen Betydning. Ikke alene kan Fonden i Henhold hertil paatage sig Garanti mod Tab paa Laan, der ydes af Banker og Sparekasser til Igangsættelse af nye Virksomheder eller til Opretholdelse af bestaaende Bedrifter, og saaledes, at Fonden paatager sig indtil Halvdelen af Tabet, men der aabnes tillige Adgang til gennem en billig Finansiering af Byggevirksomhed at faa omfattende Byggearbejder i Gang, formentlig allerede i den kommende Sommer.

Der kan ingen Tvivl være om, at disse